

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. STEFANA CZARNIECKIEGO

W CHEŁMIE

NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Miłości ziemi rodzinnej, miłości wszystkiego, co polskie — stój zawsze przy mnie.

Stefan Czarniecki

WPROWADZENIE

Wychowanie jest wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka opiera się na zapobieganiu pojawianiu się zachowań ryzykownych młodzieży lub ich korygowaniu. Winna wspomagać proces wychowania, którego celem jest wspieranie procesu kształtowania osobowości młodego człowieka.

Kształcenie i wychowanie służą rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Przepisy określone w *Karcie Nauczyciela* zobowiązują każdego pracownika pedagogicznego szkoły do wychowania młodzieży, dbałości kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich. Należy jednak pamiętać, że pierwszym miejscem, w którym zaczyna się proces wychowawczy, jest dom rodzinny. Nauczyciele powinni jedynie wspomagać i uzupełnić oddziaływania rodziców /opiekunów prawnych/.

Program wychowawczo - profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie został opracowany na rok szkolny 2026 – 2027 na podstawie diagnozy środowiska szkolnego oraz w oparciu o akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkolne:

- *Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;*
- *Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (z późn. zm.);*

- *Powszechną Deklarację Praw Człowieka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 10 grudnia 1948 r.;*
- *Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.;*
- *Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r.;*
- *Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późn. zm.);*
- *Ustawę z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej,*

edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (z późn. zm.).

- *Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie;*
- *Roczny plan pracy I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie na rok szkolny 2026/2027;*
- *Koncepcję funkcjonowania i rozwoju szkoły;*
- *Szkolny zestaw programów nauczania;*
- *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027;*
- *Standardy Ochrony Małoletnich w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie.*

Niniejszy program zakłada prowadzenie systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej wśród uczniów, rodziców /opiekunów prawnych/, nauczycieli, wychowawców klas oraz innych pracowników szkoły.

Program wychowawczo – profilaktyczny integruje społeczność szkolną: uczniów, nauczycieli, rodziców / opiekunów prawnych oraz innych pracowników szkoły, wokół wspólnie ustalonych zadań wychowawczych i profilaktycznych. Program obejmuje działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne odpowiadające na potrzeby uczniów i całej społeczności szkolnej. Działania te zostały uporządkowane w następujących obszarach: rozwój intelektualny i edukacyjny ucznia; dobrostan i zdrowie psychiczne ucznia; relacje, integracja i kompetencje społeczne ucznia; postawy obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne; bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy; profilaktyka uzależnień; zdrowie i zdrowy styl życia ucznia; higiena cyfrowa, bezpieczeństwo w sieci i odpowiedzialne korzystanie z AI; przygotowanie do dorosłości i doradztwo zawodowe; ekologia i odpowiedzialność za środowisko.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas zajęć z wychowawcą, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym, doradcą zawodowym, rzecznikiem praw ucznia, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły w zależności od potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Za realizację programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie.

Program wychowawczo - profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega

monitorowaniu i ewaluacji. Ewaluacja programu na rok szkolny 2025/2026 została przeprowadzona w czerwcu 2026 r.

CELE PRACY WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEJ:

- Tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia, sprzyjającej rozwijaniu jego potencjału, samodzielności, odpowiedzialności, poczucia sprawczości, ciekawości poznawczej oraz motywacji do podejmowania wyzwań.
- Kształtowanie i wzmacnianie systemu wartości uczniów, rozwijanie postaw opartych na szacunku dla godności i praw człowieka, odpowiedzialności, uczciwości, empatii, solidarności, tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka oraz umiejętności dokonywania świadomych wyborów zgodnych z przyjętymi wartościami.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za Ojczyznę, region i społeczność lokalną, poszanowania symboli narodowych, tradycji, historii i dziedzictwa kulturowego oraz gotowości do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim.
- Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych, rozwijanie umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia, kryzysu i sytuacjach nadzwyczajnych oraz gotowości do współpracy i wzajemnego wspierania się w sytuacjach trudnych.
- Budowanie pozytywnego klimatu szkoły i wzmacnianie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, w tym integrowanie zespołów klasowych, rozwijanie wzajemnego szacunku, empatii, tolerancji i odpowiedzialności za relacje oraz tworzenie warunków do aktywnego udziału uczniów w życiu szkoły.
- Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych uczniów, w szczególności umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami, komunikowania własnych potrzeb i granic, rozwiązywania konfliktów oraz budowania satysfakcjonujących relacji z innymi.
- Wspieranie zdrowia psychicznego i dobrostanu uczniów, w tym wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości i odporności psychicznej, rozwijanie umiejętności dbania o własny dobrostan, radzenia sobie z obciążeniami i niepowodzeniami oraz poszukiwania i przyjmowania pomocy w sytuacjach kryzysowych.
- Rozpoznawanie i uwzględnianie indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych uczniów oraz organizowanie adekwatnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, dostosowanego do ich możliwości, predyspozycji

i sytuacji życiowej, we współpracy z rodzicami i innymi osobami oraz instytucjami wspierającymi ucznia.

- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, agresji, dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu, a także rozwijanie umiejętności ochrony własnych granic, reagowania na zachowania krzywdzące, udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń związanych z używaniem alkoholu, nikotyny, e-papierosów i innych substancji psychoaktywnych, poprzez rozwijanie świadomości zagrożeń, wzmacnianie czynników chroniących oraz kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji i odmawiania w sytuacjach presji rówieśniczej.
- Kształtowanie zdrowego stylu życia i odpowiedzialności za własne zdrowie, w tym promowanie aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania, odpowiedniej ilości snu i odpoczynku, higieny osobistej oraz podejmowania odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych.
- Rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, a także kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych osób.
- Promowanie higieny cyfrowej i równowagi pomiędzy aktywnością online i offline, rozwijanie umiejętności bezpiecznego, świadomego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, urządzeń cyfrowych i mediów społecznościowych oraz przeciwdziałanie negatywnym konsekwencjom nadmiernego korzystania z technologii.
- Rozwijanie myślenia krytycznego, analitycznego i twórczego oraz kompetencji informacyjnych, w szczególności umiejętności samodzielnego analizowania, weryfikowania i wykorzystywania informacji oraz rozpoznawania manipulacji, dezinformacji i zagrożeń występujących w przestrzeni cyfrowej.
- Kształtowanie odpowiedzialnego i etycznego korzystania ze sztucznej inteligencji oraz nowoczesnych technologii, z uwzględnieniem bezpieczeństwa, ochrony prywatności, odpowiedzialności za tworzone i udostępniane treści oraz zachowania samodzielności i uczciwości intelektualnej.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własny rozwój i proces uczenia się, rozwijanie ciekawości poznawczej, motywacji do zdobywania wiedzy oraz umiejętności samodzielnego, systematycznego i efektywnego uczenia się jako podstawy

dalszego rozwoju osobistego i edukacyjnego oraz przygotowania do uczenia się przez całe życie.

- Rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i indywidualnych predyspozycji uczniów oraz wspieranie ich w pokonywaniu trudności edukacyjnych poprzez stosowanie różnorodnych, aktywizujących metod pracy, w tym kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej, oraz wykorzystywanie informacji zwrotnej wspierającej proces uczenia się.
- Kształtowanie odpowiedzialności za realizację obowiązku nauki, systematyczność i zaangażowanie w proces edukacyjny, w tym rozwijanie umiejętności planowania i organizowania własnej pracy i czasu, ustalania priorytetów oraz kształtowanie motywacji do regularnego uczestnictwa w zajęciach.
- Przygotowanie uczniów do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, poprzez rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, planowania, rozwiązywania problemów, współpracy, komunikowania się, radzenia sobie ze zmianą i niepowodzeniem oraz odpowiedzialnego podejmowania ról społecznych.
- Wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących dalszego kształcenia i wyboru ścieżki zawodowej, z uwzględnieniem ich zainteresowań, predyspozycji, kompetencji, wartości oraz potrzeb i możliwości współczesnego rynku pracy.
- Kształtowanie postaw prospołecznych oraz rozwijanie zaangażowania uczniów w życie szkoły i społeczności lokalnej, w szczególności poprzez działalność samorządową, wolontariat, akcje charytatywne oraz inicjatywy na rzecz innych osób i społeczności lokalnej.
- Wspieranie postaw szacunku wobec różnorodności oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i dyskryminacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i doświadczeń każdego ucznia.
- Budowanie spójnego środowiska wychowawczego szkoły, opartego na współpracy nauczycieli, wychowawców, specjalistów, rodziców i uczniów, w którym wszyscy pracownicy kierują się dobrem ucznia, poszanowaniem jego godności, praw i potrzeb oraz wspólnie dbają o jego bezpieczeństwo, zdrowie, rozwój i dobrostan.
- Kształtowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne, rozwijanie świadomości ekologicznej oraz gotowości do podejmowania indywidualnych i wspólnych działań na rzecz ochrony środowiska.

MISJA I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. STEFANA CZARNIECKIEGO W CHEŁMIE

Istniejemy po to, aby w atmosferze wzajemnego szacunku, odpowiedzialności, uczciwości i kreatywności prowadzić naszych wychowanków do dojrzałości intelektualnej, moralnej i społecznej, do poznania samego siebie oraz pełnego wykorzystania swoich możliwości. Wychowujemy młodzież w poszanowaniu dobra, prawdy, piękna i wolności. Żyjąc w społeczeństwie demokratycznym, opartym na respektowaniu praw człowieka, traktujemy podmiotowo uczniów, rodziców i nauczycieli. Aktywnie przeciwdziałamy agresji i przemocy, wpajamy zasady zdrowego i bezpiecznego stylu życia, kształtujemy postawy obywatelskie. Staramy się ściśle współpracować z rodzicami wychowanków.

Jesteśmy szkołą znaną w regionie i kraju, kształcącą młodzież według najlepszych, często autorskich, sprawdzonych już programów i wzorów, nastawioną na osiąganie wysokiego poziomu kształcenia i wychowania. Czujemy się za ucznia w pełni odpowiedzialni. Wspieramy jego indywidualny rozwój, budujemy w nim poczucie dumy i satysfakcji z przynależności do społeczności Czarniecczyków. Z pasją i entuzjazmem przekazujemy naszym uczniom wiedzę, stwarzamy warunki do rozwijania zainteresowań, prowadzimy ku olimpijskim sukcesom, przygotowujemy do egzaminów zewnętrznych, ale jednocześnie ukazujemy piękne i szlachetne tradycje szkoły, wybitnych ludzi, którzy tworzyli jej historię.

Ustawicznie poszerzamy ofertę edukacyjną, m. in. współpracując z uczelniami wyższymi. Nasi nauczyciele imponują wiedzą merytoryczną i pedagogiczną, stosują nowoczesne metody pracy z uczniem, przygotowując go do dorosłego życia w ciągle zmieniającym się świecie. Niezbędnym elementem działań szkoły jest wychowanie przez wartość. Nasi uczniowie poznają czym są praca, tolerancja i odpowiedzialność. Uczą się szacunku dla siebie i bliźniego, a także wrażliwości i otwartości na potrzeby innych. W szkole mogą się czuć bezpieczni. Są w pełni akceptowani oraz doceniani.

Podstawą naszego działania jest zgodne współistnienie trzech stanów: uczniów, rodziców i nauczycieli. Wspólnie tworzymy dobrą szkołę potrzebną miastu i społeczności chełmskiej.

SYLWETKA CZARNIECCZYKA

Czarniecczyk potrafi samodzielnie funkcjonować we współczesnym świecie. Jest patriotą. Zna i szanuje tradycję narodu oraz regionu, jednocześnie czuje się obywatelem Europy. Jest otwarty na świat, wyznaje i realizuje w życiu wartości humanistyczne. Akceptuje siebie, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron, stale pracuje nad własnym rozwojem. Ma szerokie zainteresowania. Zna historię I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie, życie i działalność jego patrona - Stefana Czarnieckiego, identyfikując się z głoszonymi przez niego ideałami. Rozumie doniosłość tradycji i współczesnych osiągnięć szkoły, czci jej symbole - Sztandar, Hymn. Ma odpowiedni zasób wiedzy, umożliwiający mu kontynuowanie nauki w dowolnie wybranej wyższej uczelni. Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, posługuje się nowoczesnymi środkami multimedialnymi. Umie samodzielnie i krytycznie myśleć. Jest skuteczny w komunikowaniu się z innymi, zarówno w języku ojczystym, jak również w językach obcych. Umiejętnie pracuje w zespole, jest przedsiębiorczy, wykazuje się inicjatywą. Potrafi zaprezentować i obronić swoje stanowisko, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy. Umie rozwiązywać problemy w sposób twórczy. Planuje i organizuje swój rozwój intelektualny, duchowy i fizyczny, stale doskonali swoją osobowość. Troszczy się o zdrowie, higienę osobistą, właściwe odżywianie, prowadzi zdrowy styl życia. Dostrzega piękno świata i szanuje przyrodę.

ODBIORCY I REALIZATORZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspólnym zadaniem całej społeczności szkolnej. Program jest skierowany przede wszystkim do uczniów, a jego realizacja odbywa się we współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi, nauczycielami, wychowawcami, specjalistami oraz pozostałymi pracownikami szkoły. Działania podejmowane są z uwzględnieniem wieku, potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych uczniów oraz specyfiki szkoły.

1. Uczniowie

Uczniowie są głównymi odbiorcami programu, a jednocześnie aktywnymi uczestnikami jego realizacji. W szczególności:

- przestrzegają zasad określonych w Statucie szkoły oraz innych obowiązujących regulaminach;
- dbają o bezpieczeństwo własne i innych osób oraz reagują na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu;
- respektują prawa, godność i granice innych osób;
- podejmują odpowiedzialność za własne zachowanie, naukę, rozwój i podejmowane decyzje;
- aktywnie uczestniczą w życiu klasy i szkoły;
- angażują się w działania Samorządu Uczniowskiego, wolontariat, akcje społeczne, charytatywne, kulturalne i inne inicjatywy uczniowskie;
- rozwijają swoje zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje;
- korzystają z dostępnych form pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych;
- dbają o zdrowie, dobrostan oraz bezpieczeństwo swoje i innych;
- odpowiedzialnie i bezpiecznie korzystają z technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji;
- współtworzą atmosferę szkoły opartą na szacunku, współpracy, życzliwości i odpowiedzialności;
- wyrażają swoje potrzeby, opinie i propozycje dotyczące funkcjonowania szkoły.

2. Rodzice/opiekunowie prawni oraz uczniowie pełnoletni

Rodzice lub opiekunowie prawni uczniów niepełnoletnich oraz uczniowie pełnoletni współpracują ze szkołą w zakresie wspierania rozwoju, edukacji i bezpieczeństwa uczniów. W szczególności:

- współpracują z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami w rozpoznawaniu potrzeb i trudności ucznia;
- wspierają ucznia w systematycznym wywiązywaniu się z obowiązków szkolnych;
- współpracują ze szkołą w sytuacjach trudnych, kryzysowych i wymagających dodatkowego wsparcia;
- korzystają, w razie potrzeby, z oferowanych przez szkołę form pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspierają działania szkoły służące rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności, zdrowia i bezpieczeństwa ucznia;
- uczestniczą w życiu szkoły oraz, w miarę możliwości, w działaniach wychowawczych i profilaktycznych;

- przekazują szkole informacje istotne dla właściwego rozpoznania sytuacji ucznia, z poszanowaniem jego praw i godności.

3. Dyrektor szkoły

Dyrektor odpowiada za stworzenie warunków organizacyjnych i kadrowych umożliwiających realizację programu oraz za koordynowanie działań wychowawczych, profilaktycznych, opiekuńczych i związanych z bezpieczeństwem uczniów. W szczególności:

- organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- zapewnia warunki bezpiecznego i higienicznego pobytu uczniów w szkole;
- wspiera działania służące harmonijnemu rozwojowi psychofizycznemu uczniów;
- tworzy warunki do współpracy nauczycieli, wychowawców i specjalistów;
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim, Radą Rodziców oraz innymi organami szkoły;
- zapewnia współpracę szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi uczniów;
- wspiera działania podejmowane w sytuacjach kryzysowych i zagrażających bezpieczeństwu;
- dba o właściwą atmosferę i kulturę funkcjonowania szkoły;
- monitoruje realizację programu oraz wykorzystuje wyniki jego ewaluacji do planowania dalszych działań.

4. Wychowawcy klas

Wychowawcy pełnią szczególną rolę w realizacji programu, ponieważ koordynują działania wychowawcze i profilaktyczne w klasie oraz pozostają w bezpośrednim kontakcie z uczniami i ich rodzicami. W szczególności:

- budują w klasie atmosferę bezpieczeństwa, wzajemnego szacunku i przynależności;
- integrują zespół klasowy i wspierają rozwój pozytywnych relacji między uczniami;
- realizują działania wynikające z programu oraz planu pracy wychowawczej klasy;
- rozpoznają potrzeby, trudności, zainteresowania i możliwości uczniów;
- wspierają uczniów w rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności i umiejętności organizowania własnej pracy;
- monitorują frekwencję i podejmują działania wspierające regularne uczestnictwo uczniów w zajęciach;
- reagują na przejawy przemocy, agresji, dyskryminacji, wykluczenia i innych

zachowań naruszających bezpieczeństwo lub dobro uczniów;

- wspierają uczniów w sytuacjach trudnych i kryzysowych, we współpracy ze specjalistami;
- współpracują z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym i doradcą zawodowym;
- współpracują z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz, w przypadku uczniów pełnoletnich, bezpośrednio z uczniami;
- uwzględniają potrzeby i zainteresowania uczniów przy planowaniu tematyki godzin wychowawczych;
- wspierają udział uczniów w życiu klasy i szkoły oraz w działaniach społecznych i wolontariackich.

5. Nauczyciele

Każdy nauczyciel realizuje zadania wychowawcze i profilaktyczne w ramach codziennej pracy z uczniami. W szczególności:

- dba o bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć;
- tworzy atmosferę opartą na szacunku, kulturze osobistej i poszanowaniu godności ucznia;
- wspiera uczniów w procesie uczenia się i rozwijaniu ich potencjału;
- rozpoznaje zainteresowania, uzdolnienia, możliwości i trudności uczniów;
- stosuje metody i formy pracy sprzyjające aktywności, samodzielności i rozwijaniu zainteresowań uczniów;
- wspiera uczniów w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych;
- rozwija umiejętność samodzielnego formułowania opinii, argumentowania i krytycznej analizy informacji;
- kształtuje postawy moralne, obywatelskie i prospołeczne;
- reaguje na zachowania zagrażające bezpieczeństwu oraz przejawy przemocy, dyskryminacji i wykluczenia;
- wspiera działania związane ze zdrowiem, dobrostanem, bezpieczeństwem cyfrowym i odpowiedzialnym korzystaniem z nowych technologii;
- współpracuje z wychowawcą, specjalistami i rodzicami w sytuacjach wymagających wsparcia ucznia.

6. Pedagog, psycholog i pedagog specjalny

Specjaliści wspierają uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli

i wychowawców w rozpoznawaniu potrzeb oraz planowaniu i realizacji odpowiednich form pomocy. W szczególności:

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne uczniów;
- identyfikują mocne strony, zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje uczniów;
- wspierają uczniów w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych;
- prowadzą działania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i psychoprofilaktyki;
- prowadzą konsultacje, rozmowy, zajęcia indywidualne i grupowe oraz działania psychoedukacyjne;
- wspierają uczniów w rozwijaniu kompetencji emocjonalno-społecznych, poczucia własnej wartości i odporności psychicznej;
- podejmują działania związane z profilaktyką przemocy, uzależnień i zachowań ryzykownych;
- udzielają wsparcia w sytuacjach kryzysowych i traumatycznych, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w działaniach wychowawczych i profilaktycznych;
- współpracują z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz uczniami pełnoletnimi;
- współpracują z poradniami, placówkami ochrony zdrowia i innymi instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież;
- wykorzystują wyniki rozpoznania potrzeb i ewaluacji programu do planowania dalszych działań.

7. Doradca zawodowy

- rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia i działania z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspiera uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, predyspozycji, kompetencji i wartości;
- pomaga w planowaniu dalszego kształcenia i przyszłej ścieżki zawodowej;
- udostępnia aktualne informacje dotyczące możliwości kształcenia i rynku pracy;
- prowadzi indywidualne i grupowe poradnictwo;
- współpracuje z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami oraz instytucjami

wspierającymi młodzież.

8. Rzecznik Praw Ucznia

- upowszechnia wśród uczniów wiedzę o ich prawach i obowiązkach;
- udziela uczniom informacji, konsultacji i pomocy w sprawach związanych z przestrzeganiem ich praw;
- wspiera uczniów w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych;
- podejmuje działania interwencyjne w zakresie określonym w Statucie i Regulaminie Rzecznika Praw Ucznia;
- współpracuje z uczniami, nauczycielami, wychowawcami, specjalistami i dyrekcją szkoły.

9. Samorząd Uczniowski i Szkolna Rada Wolontariatu

Samorząd Uczniowski stanowi ważną przestrzeń aktywnego udziału uczniów w życiu szkoły. W szczególności:

- reprezentuje uczniów i przedstawia ich opinie oraz propozycje dotyczące funkcjonowania szkoły;
- współorganizuje wydarzenia i inicjatywy szkolne;
- wspiera działania integracyjne, kulturalne, sportowe i społeczne;
- angażuje uczniów w działania wolontariackie i charytatywne;
- inicjuje działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej;
- współpracuje z dyrektorem, nauczycielami i innymi organami szkoły.

10. Pielęgniarka szkolna

Pielęgniarka szkolna wspiera realizację działań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, w szczególności poprzez:

- działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia;
- edukację dotyczącą zdrowego stylu życia, higieny, bezpieczeństwa i odpowiedzialności za własne zdrowie;
- współpracę przy działaniach dotyczących aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania i właściwych nawyków;
- udział w działaniach związanych z edukacją dotyczącą pierwszej pomocy, w zakresie swoich kompetencji;
- współpracę z dyrektorem, nauczycielami, wychowawcami i specjalistami oraz rodzicami/opiekunami prawnymi i uczniami pełnoletnimi.

11. Pracownicy niepedagogiczni szkoły

- współuczestniczą w tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły;
- reagują na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu uczniów, zgodnie z zakresem swoich obowiązków;
- współpracują z dyrektorem, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w zakresie bezpieczeństwa i właściwego funkcjonowania szkoły;
- swoim zachowaniem i sposobem wykonywania obowiązków wspierają kulturę wzajemnego szacunku i odpowiedzialności.

12. Instytucje i podmioty współpracujące ze szkołą

W realizacji programu szkoła, adekwatnie do potrzeb uczniów i podejmowanych działań, współpracuje w szczególności z:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- placówkami ochrony zdrowia;
- Policją i innymi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo;
- instytucjami pomocy społecznej;
- instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- uczelniami i instytucjami wspierającymi doradztwo edukacyjne i zawodowe;
- organizacjami społecznymi, kulturalnymi i sportowymi;
- innymi podmiotami, których współpraca jest uzasadniona potrzebami uczniów i zadaniami szkoły.

EWALUACJA

W celu oceny skuteczności działań podejmowanych w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz rozpoznania aktualnych potrzeb społeczności szkolnej prowadzona jest jego ewaluacja. Obejmuje ona w szczególności analizę stopnia realizacji zaplanowanych działań oraz ich wpływu na wiedzę, postawy i zachowania uczniów, a także rozpoznanie obszarów wymagających kontynuacji, wzmocnienia lub modyfikacji. Ewaluacja programu będzie dokonywana na podstawie:

- ankiet i badań opinii skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i, w zależności od potrzeb, innych pracowników szkoły;
- obserwacji uczniów podczas zajęć dydaktycznych, zajęć pozalekcyjnych, przerw i wydarzeń szkolnych;
- rozmów z uczniami, rodzicami/opiekunami prawnymi, nauczycielami

i pracownikami szkoły;

- analizy dokumentacji dotyczącej realizacji działań wychowawczych, profilaktycznych i pomocowych, w tym dokumentacji pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego, doradcy zawodowego, pielęgniarki szkolnej i Rzecznika Praw Ucznia;
- analizy sprawozdań z pracy wychowawców, zespołów i komisji szkolnych oraz osób odpowiedzialnych za poszczególne działania;
- analizy danych dotyczących frekwencji, zachowania uczniów, sytuacji wymagających interwencji oraz korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- analizy udziału uczniów w działaniach na rzecz szkoły i społeczności lokalnej, w tym w wolontariacie i inicjatywach Samorządu Uczniowskiego.

Ewaluacja prowadzona jest w ciągu roku szkolnego, a jej podsumowanie i wynikające z niego wnioski opracowywane są pod koniec roku szkolnego. Wnioski z ewaluacji stanowią podstawę do planowania działań wychowawczych i profilaktycznych na kolejny rok szkolny oraz mogą być podstawą do modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Wszystkie działania w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego oraz z uwzględnieniem Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie.

Program został opracowany z uwzględnieniem wniosków wynikających z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za rok szkolny 2025/2026 oraz rozpoznanych potrzeb społeczności szkolnej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

ROZWÓJ INTELEKTUALNY UCZNIA			
ZADANIA	**SPOSÓB REALIZACJI**	**TERMIN**	**OSOBY ODPOWIEDZIALNE**
Rozpoznawanie możliwości, zainteresowań, uzdolnień i potrzeb edukacyjnych uczniów	Analiza dokumentacji ucznia; diagnoza wstępna i bieżąca; obserwacja uczniów podczas zajęć; rozmowy z uczniami i rodzicami; rozpoznawanie zainteresowań, mocnych stron i trudności w nauce; kierowanie uczniów do odpowiednich form wsparcia i rozwijania zainteresowań.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy
Wspieranie uczniów w rozwijaniu potencjału i indywidualnych uzdolnień	Umożliwianie uczniom rozwijania zainteresowań i uzdolnień poprzez udział w kołach zainteresowań, warsztatach, projektach i innych zajęciach rozwijających; stwarzanie możliwości prezentowania własnych zainteresowań, talentów i osiągnięć; indywidualne wspieranie uczniów w rozwijaniu ich mocnych stron i predyspozycji.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie kół i agend szkolnych, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy
Kształtowanie samodzielności, odpowiedzialności i sprawczości uczniów w procesie uczenia się	Rozwijanie umiejętności wyznaczania celów, planowania nauki, organizowania pracy i gospodarowania czasem; wspieranie uczniów w podejmowaniu samodzielnych decyzji dotyczących nauki; stosowanie informacji zwrotnej wspierającej dalszy rozwój ucznia.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog
Rozwijanie ciekawości poznawczej, krytycznego i twórczego myślenia	Stosowanie metod aktywizujących, problemowych i projektowych; realizacja projektów i działań interdyscyplinarnych; udział w wykładach, warsztatach, wydarzeniach naukowych i kulturalno-edukacyjnych; zachęcanie uczniów do samodzielnego poszukiwania i weryfikowania informacji.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele

Rozwijanie umiejętności uczenia się i radzenia sobie z trudnościami w nauce	Zajęcia i rozmowy dotyczące skutecznych metod uczenia się, koncentracji uwagi, planowania pracy i przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów; indywidualne konsultacje i wsparcie uczniów doświadczających trudności edukacyjnych; współpraca z rodzicami.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Wspieranie systematycznego uczestnictwa uczniów w zajęciach i odpowiedzialności za realizację obowiązków szkolnych	Monitorowanie frekwencji; rozpoznawanie przyczyn nieobecności; rozmowy z uczniami i rodzicami; podejmowanie działań wspierających w przypadku trudności z regularnym uczestnictwem w zajęciach; ustalanie wspólnie z uczniem możliwych sposobów poprawy organizacji nauki i wywiązywania się z obowiązków.	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Udział uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach	Udział uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, interdyscyplinarnych, artystycznych i zawodach sportowych; przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach zgodnie z ich zainteresowaniami, uzdolnieniami i predyspozycjami.	Cały rok szkolny	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy
DOBROSTAN I ZDROWIE PSYCHICZNE UCZNIA			
Wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości i wiary we własne możliwości	Zajęcia psychoedukacyjne i godziny wychowawcze dotyczące samooceny, mocnych stron, zasobów i osiągania celów; udzielanie uczniom wspierającej informacji zwrotnej; indywidualne rozmowy i konsultacje.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele
Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i umiejętności radzenia sobie ze stresem	Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie ze stresem, napięciem, niepowodzeniami i sytuacjami trudnymi; ćwiczenie praktycznych sposobów regulacji emocji i obniżania napięcia; indywidualne wsparcie uczniów.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele

Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów i kształtowanie odporności psychicznej	Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów i kształtowanie odporności psychicznej Zajęcia i działania dotyczące dobrostanu, równowagi między obowiązkami a odpoczynkiem, budowania zasobów psychicznych, radzenia sobie z presją i przeciążeniem oraz wzmacniania odporności psychicznej; promowanie korzystania ze wsparcia w sytuacjach trudnych.	Cały rok szkolny	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele, koordynator ds. dobrostanu
Rozpoznawanie potrzeb emocjonalnych i sytuacji trudnych uczniów oraz udzielanie im adekwatnego wsparcia	Obserwacja uczniów, rozmowy indywidualne, konsultacje z rodzicami i nauczycielami; rozpoznawanie sygnałów pogorszenia funkcjonowania psychicznego; kierowanie do odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalistycznej.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele
Zapobieganie kryzysom psychicznym i wspieranie uczniów w sytuacjach kryzysowych	Psychoedukacja dotycząca kryzysów psychicznych, sposobów szukania pomocy i reagowania na niepokojące sygnały; podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami; współpraca z rodzicami oraz instytucjami i specjalistami udzielającymi pomocy.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, dyrektor
Wzmacnianie gotowości uczniów do korzystania z pomocy i budowanie świadomości dostępnych form wsparcia	Informowanie uczniów o osobach i miejscach, w których mogą uzyskać pomoc w szkole i poza szkołą; rozmowy i zajęcia dotyczące przełamywania barier w szukaniu pomocy; upowszechnianie informacji o dostępnych formach wsparcia.	Cały rok szkolny	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy
Wspieranie nauczycieli i rodziców w rozpoznawaniu potrzeb oraz trudności emocjonalnych uczniów	Konsultacje i rozmowy indywidualne; przekazywanie nauczycielom i rodzicom informacji dotyczących sposobów wspierania ucznia; w razie potrzeby organizowanie spotkań, warsztatów i działań psychoedukacyjnych.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy

RELACJE, INTEGRACJA I KOMPETENCJE SPOŁECZNE UCZNIA			
Budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych i wzmacnianie poczucia przynależności do zespołu klasowego i społeczności szkolnej	Organizowanie zajęć i działań integracyjnych; wspieranie uczniów w nawiązywaniu i podtrzymywaniu pozytywnych relacji; rozmowy i zajęcia dotyczące współpracy, wzajemnego szacunku, życzliwości i odpowiedzialności za relacje z innymi.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Rozwijanie umiejętności komunikowania się, współpracy i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów	Zajęcia i ćwiczenia dotyczące komunikacji, aktywnego słuchania, wyrażania własnego zdania i potrzeb, rozwiązywania konfliktów oraz poszukiwania kompromisu; wykorzystywanie metod pracy zespołowej i projektowej.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Kształtowanie postaw wzajemnej życzliwości, empatii, tolerancji i szacunku dla innych osób	Godziny wychowawcze, zajęcia psychoedukacyjne i działania szkolne dotyczące empatii, różnorodności, szacunku, akceptacji i odpowiedzialności za własne zachowanie wobec innych; reagowanie na przejawy wykluczenia i odrzucenia.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Wspieranie integracji zespołów klasowych poprzez wspólne aktywności i doświadczenia	Organizowanie wycieczek, wyjść, wyjazdów integracyjnych, imprez klasowych i szkolnych oraz innych wspólnych przedsięwzięć; stwarzanie uczniom możliwości współdziałania i wspólnego spędzania czasu poza codziennym kontekstem lekcyjnym.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, Samorząd Uczniowski
Wzmacnianie aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły	Włączanie uczniów w organizowanie wydarzeń i inicjatyw szkolnych; działalność Samorządu Uczniowskiego i agend szkolnych; konsultowanie z uczniami wybranych działań dotyczących życia szkoły.	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, opiekunowie agend szkolnych

Rozwijanie odpowiedzialności za relacje i atmosferę w społeczności szkolnej	Rozmowy i działania dotyczące wpływu własnego zachowania na innych; wzmacnianie odpowiedzialności za wspólne dobro, kulturę komunikacji i atmosferę w klasie i szkole; wspieranie uczniów w reagowaniu na sytuacje wymagające pomocy lub wsparcia.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły, wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
POSTAWY OBYWATELSKIE, PATRIOTYCZNE I PROSPOŁECZNE			
Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz szacunku dla tradycji i dziedzictwa kulturowego	Udział w uroczystościach szkolnych i państwowych; realizacja tematyki patriotycznej podczas godzin wychowawczych i zajęć edukacyjnych; poznawanie historii i dziedzictwa narodowego; organizowanie wyjść i wycieczek edukacyjnych do miejsc pamięci i miejsc związanych z historią regionu.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS, języka polskiego i innych przedmiotów, opiekunowie uroczystości
Budowanie więzi uczniów z regionem i społecznością lokalną	Poznawanie historii, tradycji, kultury i współczesności regionu; udział w wydarzeniach lokalnych i inicjatywach na rzecz społeczności; organizowanie wycieczek i działań edukacyjnych związanych z regionem.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, opiekunowie agend szkolnych
Kształtowanie szacunku dla praw człowieka, praw dziecka i godności każdego człowieka	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze dotyczące praw człowieka, praw dziecka, godności, wolności, równego traktowania i odpowiedzialności; udział uczniów w działaniach związanych z prawami człowieka; rozwijanie umiejętności reagowania na naruszanie praw innych osób.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, Rzecznik Praw Ucznia, opiekun Szkolnej Grupy Praw Człowieka
Rozwijanie aktywności obywatelskiej i odpowiedzialności za społeczność szkolną	Działalność Samorządu Uczniowskiego; udział uczniów w podejmowaniu inicjatyw dotyczących życia szkoły; organizowanie wydarzeń, akcji i przedsięwzięć uczniowskich; rozwijanie odpowiedzialności za wspólne dobro.	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele, opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, uczniowie

Kształtowanie postaw prospołecznych, empatii i odpowiedzialności za innych	Udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach, działaniach pomocowych i inicjatywach społecznych; rozwijanie gotowości do udzielania pomocy osobom potrzebującym; angażowanie uczniów w działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, Samorząd Uczniowski, opiekunowie wolontariatu i agend szkolnych
Rozwijanie aktywności wolontariackiej uczniów	Organizowanie i udział w akcjach wolontariackich oraz działaniach pomocowych; zachęcanie uczniów do samodzielnego inicjowania działań na rzecz innych; współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej.	Cały rok szkolny	Opiekun wolontariatu, Samorząd Uczniowski, nauczyciele
Kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane decyzje i pełnione role społeczne	Rozmowy, dyskusje i zajęcia dotyczące odpowiedzialności za własne decyzje, konsekwencji podejmowanych działań, przestrzegania zasad i norm społecznych; powierzanie uczniom zadań i funkcji wymagających samodzielności i odpowiedzialności.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog
BEZPIECZEŃSTWO I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY			
Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze dotyczące zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza szkołą, odpowiedzialności za własne decyzje oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia; przypominanie obowiązujących w szkole zasad bezpieczeństwa.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel EDB
Zapobieganie przemocy rówieśniczej, agresji i cyberprzemocy	Zajęcia psychoedukacyjne i godziny wychowawcze dotyczące różnych form przemocy, agresji i cyberprzemocy, ich konsekwencji oraz sposobów zapobiegania; rozwijanie umiejętności rozpoznawania zachowań przemocowych i reagowania na nie.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele, instytucje wspierające

Kształtowanie umiejętności reagowania na przemoc i sytuacje zagrażające bezpieczeństwu	Ćwiczenie sposobów reagowania w sytuacji doświadczania przemocy, bycia jej świadkiem lub dostrzeżenia zagrożenia; wskazywanie osób i miejsc, w których można uzyskać pomoc; indywidualne rozmowy i interwencje w sytuacjach wymagających wsparcia.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, Rzecznik Praw Ucznia, dyrektor
Budowanie bezpiecznego środowiska szkolnego wolnego od przemocy, wykluczenia i dyskryminacji	Monitorowanie relacji i sytuacji społecznej w klasach; reagowanie na przejawy przemocy, wykluczenia i dyskryminacji; działania integracyjne i profilaktyczne; wzmacnianie norm opartych na szacunku, odpowiedzialności i poszanowaniu granic innych osób.	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, Rzecznik Praw Ucznia
Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy	Zajęcia i ćwiczenia dotyczące komunikacji, rozpoznawania źródeł konfliktów, wyrażania potrzeb i granic oraz poszukiwania konstruktywnych rozwiązań; w razie potrzeby rozmowy mediacyjne i interwencyjne.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Przygotowanie uczniów do właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia i kryzysu	Zajęcia dotyczące zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych; ćwiczenie właściwego sposobu wzywania pomocy i współpracy ze służbami oraz osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.	Cały rok szkolny	Nauczyciel EDB, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor
PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ			
Kształtowanie wiedzy i świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	Zajęcia psychoedukacyjne i godziny wychowawcze dotyczące skutków używania alkoholu, nikotyny i e-papierosów, środków psychoaktywnych i innych substancji uzależniających; omawianie mechanizmów uzależnienia oraz czynników zwiększających i ograniczających ryzyko.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, pielęgniarka, nauczyciele
Zapobieganie używaniu alkoholu, e-papierosów, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych	Działania profilaktyczne dostosowane do wieku i potrzeb uczniów; rozmowy i zajęcia dotyczące konsekwencji używania substancji oraz sposobów	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, pielęgniarka, dyrektor

	unikania sytuacji ryzykownych; indywidualne rozmowy i działania interwencyjne w przypadku rozpoznania problemu.		
Rozwijanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji i radzenia sobie z presją rówieśniczą	Zajęcia i ćwiczenia dotyczące asertywności, rozpoznawania sytuacji ryzykownych, odmawiania oraz podejmowania decyzji zgodnych z własnymi wartościami i zasadami; analiza sytuacji problemowych i ćwiczenie możliwych sposobów reagowania.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Profilaktyka uzależnień behawioralnych	Psychoedukacja dotycząca mechanizmów uzależnień behawioralnych, w szczególności problemowego korzystania z internetu, mediów społecznościowych, gier i innych aktywności cyfrowych; rozpoznawanie sygnałów nadmiernego zaangażowania i jego konsekwencji dla funkcjonowania ucznia.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele
Kształtowanie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami	Zajęcia dotyczące wpływu środowiska, relacji, stresu, sposobów radzenia sobie z trudnościami i stylu życia na podejmowanie zachowań ryzykownych; wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, konstruktywnych sposobów spędzania czasu i korzystania ze wsparcia.	Cały rok szkolny	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele
Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki uzależnień	Konsultacje i rozmowy z rodzicami; przekazywanie informacji dotyczących czynników ryzyka, sygnałów ostrzegawczych i sposobów reagowania; w razie potrzeby kierowanie do specjalistycznych form pomocy.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Współpraca z instytucjami i specjalistami w zakresie profilaktyki uzależnień	Organizowanie zajęć, warsztatów i spotkań prowadzonych przez specjalistów zewnętrznych; współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i pomocą osobom zagrożonym uzależnieniem.	Wg potrzeb	Dyrektor, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy

ZDROWIE I ZDROWY STYL ŻYCIA UCZNIA			
Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i zdrowy styl życia	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze dotyczące zdrowia fizycznego i psychicznego oraz czynników wpływających na dobre funkcjonowanie; udział w programach i działaniach promujących zdrowy styl życia.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, pielęgniarka, nauczyciele edukacji zdrowotnej
Promowanie aktywności fizycznej i aktywnego wypoczynku	Udział w lekcjach wychowania fizycznego, zawodach i aktywnościach sportowych; organizowanie i promowanie różnych form aktywności ruchowej; kształtowanie świadomości znaczenia ruchu dla zdrowia fizycznego i psychicznego.	Cały rok szkolny	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski
Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych	Zajęcia i działania edukacyjne dotyczące zasad zdrowego i racjonalnego odżywiania; kształtowanie świadomości wpływu sposobu odżywiania na zdrowie i samopoczucie; promowanie świadomych wyborów żywieniowych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele edukacji zdrowotnej, wychowawcy, pielęgniarka, nauczyciele
Kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych i dbałości o higienę osobistą	Zajęcia i działania edukacyjne dotyczące higieny osobistej, pielęgnacji ciała, higieny jamy ustnej oraz znaczenia codziennych nawyków higienicznych dla zdrowia i dobrego samopoczucia; indywidualne działania edukacyjne i konsultacje w razie potrzeb.	Cały rok szkolny	Pielęgniarka, wychowawcy, nauczyciele edukacji zdrowotnej, psycholog, pedagog
Kształtowanie prawidłowych nawyków dotyczących snu, odpoczynku i regeneracji	Psychoedukacja dotycząca znaczenia snu i odpoczynku dla zdrowia, koncentracji, uczenia się i dobrostanu; rozmowy o równowadze między nauką, aktywnością, korzystaniem z urządzeń ekranowych a regeneracją.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele edukacji zdrowotnej, pielęgniarka
Rozwijanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych	Zajęcia dotyczące rozpoznawania czynników ryzyka dla zdrowia, podejmowania świadomych decyzji oraz korzystania z wiarygodnych źródeł informacji dotyczących zdrowia; promowanie zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu i	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, pielęgniarka, nauczyciele edukacji zdrowotnej

	psychicznemu.		
Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i właściwego reagowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia	Realizacja treści dotyczących pierwszej pomocy na zajęciach edukacyjnych; ćwiczenia praktyczne i pokazy udzielania pierwszej pomocy; przypominanie zasad wzywania pomocy i właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.	Cały rok szkolny	Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele, pielęgniarka, osoby prowadzące szkolenia
Kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie i życie innych osób	Edukacja dotycząca honorowego krwiodawstwa oraz udział uczniów w akcjach krwiodawstwa, zgodnie z obowiązującymi zasadami i warunkami udziału.	Wg harmonogramu akcji	Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie działań prozdrowotnych
Promowanie działań na rzecz zdrowia i dobrostanu społeczności szkolnej	Udział w akcjach, programach i inicjatywach prozdrowotnych; organizowanie działań związanych ze zdrowiem fizycznym i psychicznym; włączanie uczniów w inicjatywy promujące zdrowy styl życia.	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, pielęgniarka, koordynator ds. dobrostanu, Samorząd Uczniowski
HIGIENA CYFROWA, BEZPIECZEŃSTWO W SIECI I ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z AI			
Kształtowanie zasad higieny cyfrowej i równowagi między aktywnością online i offline	Zajęcia psychoedukacyjne i godziny wychowawcze dotyczące świadomego korzystania z urządzeń ekranowych, czasu spędzanego w internecie i mediach społecznościowych oraz znaczenia aktywności offline, odpoczynku i bezpośrednich relacji.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele
Rozwijanie umiejętności bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z internetu i mediów społecznościowych	Psychoedukacja dotycząca ochrony prywatności i danych osobowych, bezpieczeństwa kont, kontaktów z nieznajomymi, publikowania treści oraz reagowania na zagrożenia i niepożądane zachowania w sieci.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadmiernego korzystania z technologii cyfrowych	Rozpoznawanie sygnałów problemowego korzystania z internetu, gier i mediów społecznościowych; rozmowy i zajęcia dotyczące wpływu nadmiernego korzystania z urządzeń na sen, koncentrację, naukę, relacje i samopoczucie; indywidualne wsparcie uczniów wymagających	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele

	pomocy.		
Rozwijanie krytycznego i analitycznego podejścia do informacji dostępnych w internecie	Zajęcia dotyczące weryfikowania informacji i źródeł, rozpoznawania manipulacji, dezinformacji, treści niewiarygodnych i prób wywierania wpływu; rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania opinii na podstawie rzetelnych informacji.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog
Kształtowanie odpowiedzialnego, etycznego i świadomego korzystania ze sztucznej inteligencji	Zajęcia dotyczące możliwości i ograniczeń narzędzi AI, ochrony prywatności, odpowiedzialności za wykorzystywane treści oraz zasad uczciwości i samodzielności w nauce; rozwijanie umiejętności krytycznej oceny treści generowanych przez AI i ich weryfikowania.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele informatyki, psycholog, pedagog
Kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie i komunikację w przestrzeni cyfrowej	Rozmowy i zajęcia dotyczące kultury komunikacji online, szacunku dla innych osób, odpowiedzialności za publikowane treści oraz konsekwencji prawnych i społecznych niewłaściwych zachowań w sieci; powiązanie z profilaktyką cyberprzemocy.	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Wspieranie rodziców i nauczycieli w zakresie bezpiecznego i świadomego korzystania przez młodzież z technologii cyfrowych	Konsultacje, materiały psychoedukacyjne, spotkania i warsztaty dotyczące higieny cyfrowej, zagrożeń internetowych, uzależnień behawioralnych i odpowiedzialnego korzystania z AI.	Cały rok szkolny, wg potrzeb	Psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele, wychowawcy
PRZYGOTOWANIE DO DOROSŁOŚCI I DORADZTWO ZAWODOWE			
Kształtowanie samodzielności, odpowiedzialności i umiejętności planowania własnego rozwoju	Zajęcia i rozmowy dotyczące podejmowania decyzji, przewidywania ich konsekwencji, wyznaczania celów, planowania działań, organizacji czasu i ustalania priorytetów; rozwijanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie ze	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy

	zmianą.		
Przygotowanie uczniów do świadomego planowania dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej	Zajęcia z doradztwa zawodowego; rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji, kompetencji i wartości; indywidualne konsultacje; wspieranie uczniów w określaniu własnych celów edukacyjnych i zawodowych.	Zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego, cały rok szkolny	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, wychowawcy
Rozwijanie kompetencji przydatnych w dorosłym życiu i na rynku pracy	Zajęcia i warsztaty dotyczące komunikacji, współpracy, odpowiedzialności, organizacji pracy, autoprezentacji, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji; ćwiczenia praktyczne i zadania zespołowe.	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele
Poszerzanie wiedzy uczniów o możliwościach dalszego kształcenia i świecie pracy	Zapoznawanie z ofertą szkół wyższych i innych form kształcenia, zasadami rekrutacji oraz różnymi ścieżkami rozwoju zawodowego; spotkania z przedstawicielami uczelni, instytucji i różnych środowisk zawodowych; korzystanie z aktualnych informacji o rynku pracy.	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele
PRZYGOTOWANIE DO DOROSŁOŚCI I DORADZTWO ZAWODOWE			
Kształtowanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za środowisko	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze dotyczące ochrony środowiska, odpowiedzialnej konsumpcji, gospodarowania zasobami i wpływu codziennych wyborów na środowisko naturalne.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy
Kształtowanie nawyków sprzyjających ochronie środowiska	Promowanie segregowania odpadów, ograniczania marnowania żywności i zużycia wody oraz energii; kształtowanie odpowiedzialnych zachowań w codziennym funkcjonowaniu szkoły.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, pracownicy szkoły
Angażowanie uczniów w działania na rzecz środowiska	Udział i inicjowanie akcji, projektów i przedsięwzięć ekologicznych na terenie szkoły i w społeczności lokalnej; włączanie uczniów w działania Samorządu Uczniowskiego i innych agend szkolnych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, opiekunowie agend szkolnych